

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/27/2023
Identifikačné číslo spisu:	7619201337
Dátum vydania rozhodnutia:	30.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7619201337.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Lenky Praženkovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu BOGYA, s.r.o., so sídlom Žižkova 2073/19, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO: 46 515 739, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Lukáš Mojsej s.r.o., so sídlom Žižkova 2073/19, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO: 51 417 685, proti žalovanému Lesy mesta Spišská Nová Ves s.r.o., so sídlom Novoveská cesta 9304/28, 053 31 Spišská Nová Ves, IČO: 31 666 205, o splnenie záväzku, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 13Cb/14/2019, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/89/2020-501 z 30. novembra 2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves ako súd prvej inštancie (ďalej tiež „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 13Cb/14/2019-431 z 28. januára 2020 žalobu žalobcu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že súd rozhodol o žalobe vedenej pôvodne pod sp. zn. 15Cb/80/2009, doručenej mu dňa 10. augusta 2009, ktorou sa žalobca (pôvodne spoločnosť BOMAR SLOVAKIA, s.r.o.) domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť dodať žalobcovi tovar podľa Dodatku č. 4, bod 4 zo dňa 1. mája 2009, Kúpnej zmluvy č. LM-1/2009 zo dňa 9. januára 2009 do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Žalobca dôvodil tým, že žalovaný ako predávajúci mu bol povinný dodať tovar, na ktorého dodanie bol žalobcom bezúspešne vyzvaný v dňoch 5. mája 2009 a 21. mája 2009.

3. Návrhom doručeným súdu dňa 11. apríla 2013 žalobca (BOMAR SLOVAKIA, s.r.o.) žiadal

pripustenie zmeny strany sporu na strane žalobcu z dôvodu, že po podaní žaloby došlo dňa 13. januára 2012 k uzatvoreniu Zmluvy o postúpení pohľadávky z Kúpnej zmluvy č. LM-1/2009, vrátane Doplnkov 1 až 4 s tým, že pohľadávka bola postúpená na R. O.. Následne R. O. dňa 28. januára 2012 uzatvoril Zmluvu o postúpení pohľadávky z Kúpnej zmluvy č. LM-1/2009, vrátane jej Doplnkov 1 až 4 s tým, že pohľadávka bola postúpená na spoločnosť BOGYA s.r.o. Uznesením č. k. 15Cb/89/2009-140 z 24. júna 2013, právoplatným 18. júla 2013 súd prvej inštancie postupom podľa § 112 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) spojil na spoločné konanie konania vo veciach vedených na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 15Cb/89/2009 a sp. zn. 15Cb/56/2011 s tým, že veci sa budú ďalej viesť pod sp. zn. 15Cb/89/2009. Súčasne postupom podľa § 92 OSP pripustil zmenu na strane žalobcu tak, že namiesto žalobcu BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. vstúpila do konania spoločnosť BOGYA, s.r.o..

4. Na konajúcom súde prebiehalo pod sp. zn. 15Cb/50/2010 aj konanie na základe žaloby doručenej dňa 22. apríla 2010, kde sa žalobca (BOMAR SLOVAKIA, s.r.o.) domáhal, aby súd žalovanému LESY mesta Spišská Nová Ves s.r.o. uložil povinnosť plniť - dodať tovar podľa Dodatku č. 2 bod 4 zo dňa 1. marca 2009, Kúpnej zmluvy č. LM - 1/2009 vrátane za mesiac marec 2009 až do vypovedania zmluvy a zaplatenia úrokov z omeškania vo výške 8 % ročne od 2. marca 2009 až do splnenia záväzku ako aj náhrady trov konania. Aj v tomto konaní uznesením zo dňa 24. júna 2013, právoplatným 18. júla 2013 súd pripustil, aby do konania namiesto žalobcu BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. vstúpila spoločnosť BOGYA s.r.o., a to na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky z 28. januára 2012 uzavretej medzi R. O. ako postupcom a BOGYA, s.r.o. ako postupníkom a skoršej Zmluvy o postúpení pohľadávky z 13. januára 2012 uzavretej medzi žalobcom ako postupcom a R. O. ako postupníkom.

5. Uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 5. februára 2016, súd prvej inštancie spojil veci vedené pod sp. zn. 15Cb/89/2009 a sp. zn. 15Cb/50/2010 na spoločné konanie, ktoré bude vedené pod sp. zn. 15Cb/89/2010.

6. Žalovaný sa v priebehu celého konania bránil námietkami spočívajúcimi v tvrdení, že

- žalobca v konaní nie je aktívne legitimovaný, pretože žalovaný obchodnej spoločnosti BOMAR SLOVAKIA, s.r.o., p. R. O. ani obchodnej spoločnosti BOGYA, s.r.o. nedal súhlas na postúpenie pohľadávky, ktorý (súhlas) sa vyžadoval v zmysle bodu 4.3 Kúpnej zmluvy č. LM - 1/2009, v dôsledku čoho sú Zmluvy o postúpení pohľadávok absolútne neplatné;
- zmluvu podpísala osoba, ktorá na to nemala oprávnenie (R. O.);
- plnenie požadované žalobcom nie je objektívne možné;
- predmet kúpnej zmluvy je neurčitý, pretože v samotnej kúpnej zmluve sa určuje s odkazom na „Usmernenie generálneho riaditeľa sekcie lesníckej MP SR č. 5581/2005700 zo dňa 5. septembra 2005 o klasifikácii surového dreva uvedených v Tab. č. 5“, pričom usmernenie žalovaný nemá k dispozícii a žalobca ho nepredložil;
- petit žaloby je nesprávny, pretože zmluva má povahu synalagmatického záväzku, čo znamená, že zmluvné strany sú povinné plniť si navzájom, a teda nerešpektuje vzájomnú povahu plnenia strán sporu (t. j. nevyjadruje povinnosť kupujúceho zaplatiť kúpnu cenu);
- Doplnok č. 2 ku kúpnej zmluve limituje kúpnu zmluvu len na prvý kvartál 2009, v dôsledku čoho uplynutím 31. marca 2009 došlo k zániku práv a povinností zo zmluvy.

7. Z dôvodu, že žalovaný sa bránil námietkou neexistencie aktívnej legitimácie na strane žalobcu, súd sa prednostne zaoberal touto námietkou a zistil nasledovný skutkový stav: Lesy mesta Spišská Nová Ves, s.r.o. ako predávajúci a BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. uzatvorili dňa 9. januára 2009 Kúpnu zmluvu č. LM - 1/2009, kde predmet zmluvy bol špecifikovaný v čl. III (ďalej tiež len „kúpna zmluva“). V čl. 4.3 „Postúpenie práv a záväzkov“ si strany zmluvy dohodli, že nesmú postúpiť úplne alebo sčasti svoje práva, povinnosti a záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy bez predchádzajúceho písomného súhlasu druhej strany. Zmluvou o postúpení pohľadávky z 13. januára 2012, uzatvorenej medzi BOMAR SLOVAKIA s.r.o. ako postupcom a R. O. ako postupníkom, došlo k postúpeniu pohľadávky vzniknutej postupcovi na základe Kúpnej zmluvy č. LM-1/2009, vrátane Doplnku č. 1 zo 6. februára 2009, Doplnku č. 2 z 1. marca 2009, Doplnku č. 3, rovnako z 1. marca 2009 a Doplnku č. 4 z 1. mája 2009, ktorá je

neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a je špecifikovaná v prílohe zmluvy. Zmluvou o postúpení pohľadávky uzatvorenou 28. januára 2012 medzi R. O. ako postupcom a spoločnosťou BOGYA, s.r.o. ako postupníkom, došlo k postúpeniu pohľadávky vzniknutej z Kúpnej zmluvy č. LM-1/2009, vrátane označených Doplnkov č. 1 až 4, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a je špecifikovaná v prílohe zmluvy. Vo Vyhlásení postupcu zo dňa 13. januára 2012 spoločnosť BOMAR SLOVAKIA s.r.o. (zastúpená konateľom Jánom Klimom) prehlásila, že pri skončení obchodno-právnych vzťahov medzi spoločnosťou BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. a postupníkom R. O. a pri uzatvorení zmluvy o postúpení pohľadávky vykonával R. O. ako zamestnanec pravidelné mesačné zúčtovanie. V rámci realizovaného nákupu a predaja dreva a drevnej hmoty, bol postupcom a konateľom spoločnosti, ako aj bývalou konateľkou spoločnosti, poverený na základe plnomocenstva v čase od 22. júla 2008 do 25. novembra 2011 prijímať a preberať peňažnú hotovosť od R. O.. Postupca tiež prehlásil, že celý zisk spoločnosti mu vyplácal R. O. pravidelne mesačne, spolu s vyúčtovaním DPH a že všetky finančné záležitosti boli pravidelne uhrádzané ku koncu každého mesiaca až do dátumu uzatvorenia zmluvy zo dňa 13. januára 2012. Ďalej postupca prehlásil, že ku dňu 13. januára 2012 R. O. a Q. O. nemajú žiaden záväzok voči spoločnosti BOMAR SLOVAKIA s.r.o. a ku skončeniu pracovného pomeru dôjde dohodou k 16. januáru 2012.

V čestnom vyhlásení podpísanom dňa 12. augusta 2014 Ing. Q. W. ako bývalý konateľ obchodnej spoločnosti LESY mesta Spišská Nová Ves, s.r.o. vyhlásil, že nikdy neuskutočnil, nedal súhlas, pokyn alebo neudelil plnomocenstvo na súhlas s postúpením akejkolvek pohľadávky spoločnosti BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. voči žalovanému. Uvedenú skutočnosť vyhlásil aj X. W. v čestnom vyhlásení zo dňa 14. augusta 2014 a Ing. V. V. v čestnom vyhlásení zo dňa 12. augusta 2014. R. O. vo výpovedi na pojednávaní konanom dňa 12. mája 2015 uviedol, že na postúpenie pohľadávky súhlas nedal.

8. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), obsahujúceho právnu úpravu nemožnosti postúpenia pohľadávky, § 39 OZ (právna úprava absolútnej neplatnosti právnych úkonov) a dospel k záveru, že žalobca nie je v konaní aktívne legitimovaný. Konštatoval, že zmluvy o postúpení pohľadávok sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi, nakoľko boli urobené v rozpore s dohodou bez predchádzajúceho písomného súhlasu. Zdôraznil, že procesné predpisy umožňujú, aby v priebehu konania došlo k zmene strán sporu z dôvodu postúpenia pohľadávky, pričom súd takému návrhu vyhovie, ak sa preukáže, že k postúpeniu došlo. Pre účely rozhodnutia stačí preukázanie, že nastala formálno-právna skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prechod alebo prevod práv a povinností. V tomto štádiu konania, keď súd rozhoduje o zmene strany sporu, však nie je oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takúto právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, čo znamená, že nie je úlohou súdu prechod alebo prevod práv a povinností posúdiť podľa hmotného práva v rozsahu zodpovedajúcom možnému záveru pre rozhodnutie vo veci samej (t. j. posúdiť, či podľa hmotného práva skutočne k prechodu alebo prevodu práv a povinností došlo). Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu, že žalobcom má byť spoločnosť BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. ako pôvodný žalobca (keďže zmluvy o postúpení pohľadávok sú absolútne neplatné), pretože k zmene žalobcu došlo procesným postupom, ktorým súd reagoval na návrh žalobcu. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobu zamietol a nezaoberal sa ďalšími námietkami strán vo vzťahu k meritu veci. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej tiež „CSP“), a nárok na ich náhradu priznal v konaní úspešnému žalovanému.

9. Opravným uznesením č. k. 13Cb/14/2019-462 z 9. júla 2020, súd prvej inštancie postupom podľa § 224 CSP, opravil rozsudok č. k. 13Cb/14/2019-431 z 28. januára 2020 v jeho záhlaví, do ktorého doplnil IČO právneho zástupcu žalobcu, IČO žalovaného a IČO právneho zástupcu žalovaného.

10. Na odvolanie žalobcu z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g), h) a e) CSP, Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 3Cob/89/2020-501 z 30. novembra 2022 rozsudok súdu prvej inštancie v znení opravného uznesenia ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdil (druhý. výrok rozsudku odvolacieho súdu).

11. Odvolací súd zároveň prvým výrokom rozsudku, nevyhovel návrhu žalobcu na prerušenie konania

do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 3CoKR/24/2019, v ktorom sa JUDr. Jarmila Zvarová ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. v konkurze domáhala, aby súd rozhodol, že právny úkon postúpenia pohľadávky, ktorá vznikla na základe Kúpnej zmluvy č. LM-1/2009 zo dňa 9. januára 2009, vrátane Doplnkov č. 1 až 4, medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade z titulu Zmluvy o postúpení pohľadávky z 13. januára 2021, je neúčinným právnym úkonom voči konkurzným veriteľom úpadcu, právny úkon postúpenia pohľadávky, ktorá vznikla na základe Kúpnej zmluvy č. LM-1/2009 z 9. januára 2009, vrátane Doplnkov č. 1 až 4, medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade z titulu Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28. januára 2012 je neúčinným právnym úkonom voči konkurzným veriteľom úpadcu. Poukázal na to, že Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, uznesením sp. zn. 3CoKR/24/2019 z 18. júna 2020 pripustil späťvzatie žaloby, zrušil rozsudok Okresného súdu Košice I č. k. 30Cbi/13/2017-162 z 22. mája 2019 a konanie zastavil.

12. Odvolací súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozsudku primárne konštatoval, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci pôvodne rozsudkom č. k. 15Cb/89/2009-59 z 30. marca 2010 tak, že uložil žalovanému povinnosť dodať žalobcovi tovar podľa Dodatku č. 4 bod 4 zo dňa 1. mája 2009, Kúpnej zmluvy č. LM 1/2009 zo dňa 9. januára 2009 do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zaplatiť mu úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 5. mája 2009 až do splnenia záväzku a nahradiť trovy konania vo výške 456,10 eura. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca so žalovaným uzatvorili Kúpnu zmluvu č. LM-1/2009 z 9. januára 2009 v znení jej Dodatku č. 4 z 1. mája 2009 na dodávku tovaru - dreva, drevnej hmoty (body 2, 3, 4 zmluvy), ktorú však žalovaný nedodržiaval a predmet zmluvy nedodal. Obranu žalovaného, že v mene spoločnosti konala neoprávnená osoba, p. O., vyhodnotil ako nedôvodnú, pretože vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že p. O. konal a podpísal kúpnu zmluvu a jej dodatok oprávnenne na základe plnomocenstva z 2. januára 2009. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 3Cob/117/2010-80 z 31. januára 2011 rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako vecne správny potvrdil, zrušil ho vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5 % od 5. mája 2009 až do splatenia záväzku, ako aj výroku o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd sa stotožnil so záverom prvoinštančného súdu o tom, že R. O. bol splnomocnený na zastupovanie žalobcu pre uzatváranie a podpisovanie kúpnych zmlúv s dodávateľmi dreva a drevnej hmoty, tak na území SR ako aj EÚ. Na dovolanie podané žalovaným, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo „NS SR“), uznesením sp. zn. 4Obdo/36/2011 z 30. novembra 2012 rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom potvrdzujúcom výroku ako aj rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 15Cb/80/2009-59 z 30. marca 2010 vo veci samej zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia rozhodnutí bola existencia dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP v spojení s § 237 písm. f) OSP. Po vrátení veci dovolacím súdom súd prvej inštancie žalobe rozsudkom č. k. 15Cb/89/2009-248 z 5. februára 2016 vyhovel. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že zmluva bola uzavretá platne, osobou na to splnomocnenou a vo vzťahu k absolútnej neplatnosti zmlúv o postúpení pohľadávok uviedol, že za situácie, keď žalovaný so žalobcom nekomunikoval, nereagoval na výzvy na udelenie súhlasu s postúpením pohľadávky, žalobca BOGYA, s.r.o. nemal inú možnosť, než v záujme zachovania svojich nárokov akceptovať ako postupník postúpenie pohľadávky voči žalovanému z Kúpnej zmluvy č. LM-1/2009. Konanie žalovaného (jeho nečinnosť a pasivitu) vyhodnotil súd prvej inštancie ako konanie v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a nepriznal mu právnu ochranu. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací rozsudkom č. k. 3Cob/85/2016-293 z 31. januára 2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Na dovolanie žalovaného najvyšší súd uznesením sp. zn. 4Obdo/33/2017 z 29. novembra 2018 rozhodnutia odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že konanie, v ktorom odvolací súd rozhodol dovolaním napadnutým rozsudkom neprebehlo podľa zásad spravodlivého konania. V posudzovanej veci totiž z obsahu spisu vyplynulo, že súd prvej inštancie vo výroku rozsudku uložil žalovanému povinnosť dodať žalobcovi tovar podľa Kúpnej zmluvy LM-1/2009 z 9. januára 2009 v znení Doplnku č. 2 bod 4 z 1. marca 2009 a Doplnku č. 4 bod 4 z 1. mája 2009 s tým, že citované doplnky sú neoddeliteľnou súčasťou výroku rozsudku a sú jeho prílohou. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že žalovaný sa v zmysle Doplnku č. 4 zaviazal dodať žalobcovi

drevo, drevnú hmotu a vláknu v množstve 950 m³. Okrem uvedeného konštatovania o vzniku povinnosti žalovaného dodať žalobcovi tovar v množstve 950 m³ neuviedol žiadne skutkové zistenia týkajúce sa konkrétneho množstva tovaru, jeho druhu, ceny a času plnenia vyplývajúceho zo zmluvy a jej doplnkov. Odvolací súd v odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku stručne uviedol, že medzi účastníkmi neboli nejasnosti ohľadom zmluvných záväzkov, prípadne výkladu jednotlivých ustanovení zmluvy a dodatkov. Dovolací súd mal za to, že toto konštatovanie odvolacieho súdu je v rozpore s obsahom spisu, pretože žalovaný opakovane v priebehu konania namietal neurčitosť a nezrozumiteľnosť špecifikácie predmetu kúpnej zmluvy a času plnenia podľa doplnkov Kúpnej zmluvy č. 2 až 4. Tvrdil, že kúpna zmluva v znení Doplnku č. 2 bola uzavretá na dobu určitú do 31. marca 2009 a Doplnok č. 4 uzavretý 1. mája 2009 po zániku Kúpnej zmluvy, je neplatný. Dovolací súd poukázal na rozdielnú interpretáciu kúpnej zmluvy v časti predmetu a času plnenia jej stranami, z dôvodu ktorého podľa dovolacieho súdu nemožno dôjsť k záveru, že medzi stranami zmluvy neboli nejasnosti ohľadom zmluvných záväzkov a výkladu zmluvy. Zdôraznil, že keď je predmetom konania reálne plnenie vyplývajúce z Kúpnej zmluvy č. LM-1/2009 a jej Doplnkov 2 až 4, tak množstvo, druh a čas zmluvného plnenia sú podstatnými skutočnosťami pre rozhodnutie vo veci, ktoré nemôžu ostať sporné. Uvedeným dovolací súd dôvodil aj vzhľadom na skutočnosť, že vo výroku rozsudku musí byť uložená povinnosť formulovaná určito a jednoznačne, aby nevznikla pochybnosť o rozsahu uloženej povinnosti, preto nie je možné formulovať výrok rozsudku s odkazom na sporný a nejednoznačný obsah zmluvy. Dovolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie žalobe vyhovel bez toho, aby sa v odôvodnení vysporiadal s podstatnými námietkami žalovaného a rozpornými tvrdeniami strán o predmete a čase plnenia z uvedenej kúpnej zmluvy. Odvolací súd pochybenie súdu prvej inštancie neodstránil, v dôvodoch potvrdzujúceho rozsudku nereagoval na podstatné námietky žalovaného týkajúce sa sporného predmetu zmluvy, času plnenia, ale aj súdom nepovšimnutej zmeny žalobného návrhu a nevykonateľnosti rozhodnutia. Na základe uvedeného dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa náležitosti rozhodnutia uvedené v 387 ods. 3 CSP.

13. V ďalšej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia, odvolací súd

stotožňujúc sa so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie a jeho právnym posúdením veci, konštatoval, že predmetom odvolacieho konania je rozhodnutie prvoinštančného súdu vydané po vyššie označenom zrušujúcom uznesení dovolacieho súdu. Poukázal na to, že v priebehu odvolacieho konania mu bol doručený návrh na zmenu žalobcu v zmysle § 80 CSP, kde ako právnu skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, žalobca označil Dohodu o urovnaní uzavretú podľa § 585 a nasl. OZ, ku ktorej priložil aj súhlas spoločnosti BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. „v konkurze“ so vstupom na miesto žalobcu. Dohodu o urovnaní uzatvorili BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. „v konkurze“, R. O. a spoločnosť BOGYA, s.r.o., z ktorej odvolací súd citoval čl. II bod 1. a čl. III body 1. až 5.

14. Odvolací súd vo vzťahu k uzneseniu č. k.3Cob/89/2020-477 z 18. septembra 2020, právoplatnému 12. októbra 2020, ktorým návrhu žalobcu, aby z konania na strane žalobcu vystúpila spoločnosť BOGYA, s.r.o., so sídlom Gašpara Haina 1194/43, Levoča, IČO: 46 515 739 a na jej miesto vstúpila spoločnosť BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. „v konkurze“, so sídlom Tušická Nová Ves 182, IČO: 36 486 671, nevyhovel, zdôraznil dôvod nevyhovenia spočívajúci v tej okolnosti, že dohoda o urovnaní nie je právnou skutočnosťou podľa § 80 ods. 1 CSP, na základe ktorej je možné vyhovieť návrhu na zmenu strany sporu. Pre úplnosť uviedol, že o opakovanom návrhu žalobcu na zmenu strany sporu nerozhodoval, keďže bola žiadaná na základe rovnakej právnej skutočnosti Dohody o urovnaní, kde už bolo odvolacím súdom právoplatne rozhodnuté; rovnako nerozhodoval ani o návrhu spoločnosti BOMAR SLOVAKIA, s.r.o., pretože podľa § 80 CSP jej takéto procesné oprávnenie (podať návrh na zmenu strany sporu) neprislúcha.

15. V nasledujúcej časti odôvodnenia sa odvolací súd vo vzťahu k zamietnutiu žaloby okresným súdom z dôvodu, že žalobca v konaní nie je aktívne vecne legitimovaný, vyjadril všeobecne k vecnej legitimácii a za správny vyhodnotil postup prvoinštančného súdu, ak v prvom rade zisťoval, či žalobca je nositeľom žiadaného hmotnoprávneho nároku. Uviedol, že uvedený postup je súladný so zásadou hospodárnosti konania zakotvenou v čl. 17 CSP, pretože ak žiadaný hmotnoprávny nárok vo vzťahu k

žalovanému nemá, potom je bezpredmetné procesom dokazovania odstraňovať spornosť zmluvných dojednaní, z ktorých uplatnený nárok vyplýva. Na základe uvedeného za nedôvodnú vyhodnotil námietku odvolateľa spočívajúcu v tvrdení, že súd prvej inštancie nerešpektoval pokyny dovolacieho súdu a neodstránil spornosť dojednaní vo vzťahu k predmetu kúpy, jeho ceny atď.

16. Konštatoval ďalej, že v konaní bolo preukázané, že strany kúpnej zmluvy v bode 4.3 podmienili platnosť postúpenia práv a záväzkov z nej predchádzajúcim písomným súhlasom druhej strany (pričom tento bod kúpnej zmluvy nebol sporný) a bolo preukázané (a odvolateľom ani nespochybnené), že súhlas daný nebol; súd prvej inštancie potom rozhodol vecne správne, pretože zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá medzi BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. a R. O. je absolútne neplatná podľa § 39 OZ pre rozpor so zákonom, a to ustanovením § 525 ods. 2 OZ a absolútne neplatnou je aj následne uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky z R. O. na BOGYA, s.r.o. z rovnakého dôvodu. V dôsledku absolútnej neplatnosti zmlúv o postúpení pohľadávky žalobca nemá aktívnu vecnú legitimáciu v konaní, pretože mu nepatrí hmotnoprávne právo, ktoré si v konaní uplatňuje.

17.

Vo vzťahu k tvrdeniu odvolateľa, že súd prvej inštancie si odporuje, keď pri zamietnutí žaloby vychádza z platnosti kúpnej zmluvy aj napriek skutočnosti, že dovolací súd jej platnosť spochybnil, odvolací súd dodal, že dovolací súd nespochybnil platnosť uzavretia zmluvy, len žiadal ďalším dokazovaním odstrániť spornosť jednotlivých zmluvných dojednaní (predmet zmluvy, kúpna cena, časové ohraničenie trvania zmluvy). Uviedol, že ak by aj kúpna zmluva platná nebola, znamenalo by to zamietnutie žaloby, pretože žalobca by nedisponoval právnym titulom, na základe ktorého by mohol žiadať žalobou uplatnený nárok.

18. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatoval nenaplnenie odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, nakoľko súd prvej inštancie zákonom predpísaným spôsobom - dokazovaním zistil skutkový stav relevantný pre rozhodnutie, tento podradil pod správne právne normy, z ktorých následne vyvodil správny právny záver.

19. Vo vzťahu k tvrdenej existencii odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) a g) CSP odvolací súd zdôraznil predovšetkým to, že v odvolaní nestačí len formálne citovať v uvedený odvolací dôvod, ale je potrebné ho aj identifikovať, t. j. vymedziť, v akom konkrétnom pochybení odvolateľ vidí jeho naplnenie. Odvolanie tejto požiadavke nezodpovedá, nakoľko odvolateľ neuviedol, ktoré konkrétne dôkazy vykonané neboli (hoci ich vykonanie navrhol) a neuviedol tiež, aké ďalšie prostriedky procesného útoku sú prípustné.

20. K naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, konkrétne vo vzťahu k tvrdeniu odvolateľa, že súd prvej inštancie mu neumožnil uplatňovať jeho procesné práva (bez bližšej špecifikácie, len označením ustanovenia § 181 ods. 1, 2 CSP), odvolací súd zdôraznil, že z predmetného ustanovenia vyplývajúce povinnosti súdu sú vymedzené na prvé pojednávanie vo veci, nie na všetky následné pojednávania a už vôbec ho nemožno aplikovať na situácie, keď prejednávacia vec je rozhodnutá aj dovolacím súdom, kde v rozhodnutiach je súdmi jednotlivých inštancií uvedený právny názor.

21. Odvolací súd napokon konštatoval, že porušením procesných predpisov nie je ani postup súdu prvej inštancie, keď na základe návrhu žalobcu pripustil uznesením zo dňa 24. júna 2013 zmenu žalobcu (aj keď už mal k dispozícii znenie kúpnej zmluvy). Uviedol, že takému návrhu súd vyhovie, pokiaľ má preukázané formálne podmienky uvedené v 80 CSP (existencia právnej skutočnosti, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv, návrh žalobcu a súhlas toho, kto má vstúpiť na miesto žalobcu). Vo vzťahu k prejednávanej veci súd bol povinný skúmať, či zmluvy o postúpení pohľadávok sú spôsobilé mať za následok prechod práva, ktoré sa v konaní uplatňuje. Tým, či tvrdené právo existuje a či na „nového“ žalobcu skutočne prešlo, sa súd môže zaoberať až v rozhodnutí vo veci samej, nie pri skúmaní

procesného nástupníctva.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 369 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu má v odvolacom konaní úspešný žalovaný.

23. Proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil zamietnutie žaloby a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (druhý a tretí výrok), podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 539 - 542 spisu), vyvodzujúc jeho prípustnosť z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

24. Po zhrnutí skôr vydaných rozhodnutí, žalobca konajúcim súdom vytkol, že po zrušení predchádzajúcich rozhodnutí dovolacím súdom a vrátení veci na ďalšie konanie, porušili kasačnú viazanosť rozhodnutím nadriadeného súdu. Uviedol, že najvyšší súd v zrušujúcom uznesení poukazoval predovšetkým na procesné pochybenia súdov v konaní, ako aj neurčitosť výrokov o uložení povinnosti. Aktívna vecná legitímácia žalobcu však v zrušujúcom uznesení dovolacieho súdu spochybnená nebola. Uvedeným postupom súdy porušili legitímne očakávanie žalobcu, že v ďalšom konaní budú postupovať v súlade s právnym názorom vysloveným najvyšším súdom v jeho zrušujúcom rozhodnutí, v dôsledku čoho znemožnili jeho osobe, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v „obnovenom“ odvolacom konaní, a teda porušili jeho právo na spravodlivý proces. Tvrdí, že mu nie je zrejmé, z akého dôvodu súd prvej inštancie a následne aj odvolací súd zmenili svoj názor v otázke posúdenia aktívnej legitímácie žalobcu, keď právny názor prvoinštančného súdu bol do tohto rozhodnutia opačný, bol potvrdený odvolacím súdom a v neposlednom rade ani dovolací súd túto skutočnosť v dovolacom konaní nespochybňoval. Táto zmena právneho posúdenia nebola stranám sporu zákonom predpokladaným spôsobom komunikovaná (napr. postupom podľa § 181 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie zmenu právneho názoru počas prebiehajúceho konania neodôvodnil a žalobcovi neoznámil. Žalobca tvrdí, že pokiaľ súd prvej inštancie svoj názor zmenil a tento bol následne rozhodujúcim argumentom pre rozhodnutie vo veci samej, bol povinný o tom žalobcu dostatočne určito informovať. Tým, že uvedené nevykonali, pričom žalobca sa domnieval, že súd má jeho aktívnu legitímáciu na základe doterajšieho konania za preukázanú, došlo zo strany súdu k porušeniu právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

25. Vo vzťahu k procesnej vade konania žalobca súdu prvej inštancie ďalej vytkol, že v rozsudku nevysvetlil hodnotenie dôkazov, na ktorých založil svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Tento nedostatok odôvodnil skutočnosťou, že postúpenie pohľadávky bolo absolútne neplatným právnym úkonom, zároveň že postúpenie pohľadávky bolo urobené bez predchádzajúceho písomného súhlasu, avšak urobil tak bez akéhokoľvek predbežného preskúmania kúpnej zmluvy. Nesúhlasí s tvrdením prvoinštančného súdu o postupe v súlade s hospodárnosťou a efektívnosťou v (14 rokov prebiehajúcom) konaní; dôvodí tým, že dvakrát bolo rozhodnutiami súdu prvej inštancie (potvrdenými odvolacím súdom) jeho nároku vyhovie, pričom tieto rozhodnutia síce boli dvakrát najvyšším súdom zrušené, avšak bolo tomu tak najmä z dôvodu ich nepreskúmateľnosti a neurčitosti. Tvrdí, že po 11-ich rokoch trvania konania, počas ktorého bola aktívna vecná legitímácia jeho osoby daná, jeho hmotnoprávny nárok bol preukázaný, súd prvej inštancie rozhodol prekvapivo o tom, že aktívne vecne legitimovaný nie je. Odvolaciemu súdu žalobca vytkol, že nezákonné rozhodnutie súdu prvej inštancie neapravil.

26. V ďalšej časti dovolania poukázaním na Dohodu o urovnaní uzatvorenú 18. mája 2020 podľa § 585 a nasl. OZ medzi (pôvodným) žalobcom, BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. „v konkurze“ a R. O., žalobca uviedol, že postupom podľa § 80 CSP podal návrh na zmenu žalobcu, ktorý bol súdu doručený dňa 14. augusta 2020 a o ktorom súd rozhodol uznesením z 18. septembra 2020 jeho zamietnutím. Žalobca namietol nezákonnosť a nepreskúmateľnosť uznesenia tvrdiac, že súd sa nevyjadril k dôvodom, pre ktoré návrhu na zmenu žalobcu nevyhovel, zároveň tvrdí, že právny názor súdu spočívajúci v tom, že žalobca nepredložil dostatočné dôkazy, je vágny a arbitrárny. Žalobca má za to, že dôkazy, v zmysle ktorých k právnej skutočnosti zakladajúcej zmenu práv a povinností preukázateľne došlo, predložil, a to najmä s poukazom na to, že znenie samotnej dohody exaktne uvádzalo, že podpisom dohody dôjde k

zmene účasti v tomto konaní, teda zákonom vyžadované podmienky boli podľa neho dodržané. Vyslovil názor, že súd môže skúmať len „formálne podmienky“ zmeny účasti, hodnotenie materiálnej stránky, a teda posúdenie toho, či reálne došlo k právnemu nástupníctvu v zmysle predloženej dohody o urovnaní, mu neprináleží. Poukázal na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/195/2015, sp. zn. 1Cdo/163/2017, sp. zn. 6Cdo/42/2011 a sp. zn. 8Cdo/152/2018, citovaním ktorých odôvodnil prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, tvrdiac, že zákonné požiadavky potrebné na vyhovie návrhu na zmenu žalobcu, preukázateľne splnil. Uviedol, že z dôvodu, že odvolací súd jeho návrhu uznesením č. k. 3Cob/89/2020-477 z 18. septembra 2020 nevyhovel, podal opakovane návrh na zmenu strany sporu, vrátane písomného vyjadrenia spoločnosti BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. „v konkurze“, ktorá mala nastúpiť na stranu žalobcu. Tým, že odvolací súd o tomto (druhom) návrhu nekonal, došlo tiež k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

27. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené tvrdenia žalobcu dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/89/2020-501 z 30. novembra 2022 zmenil tak, že mu prizná žalobou uplatnený nárok na splnenie povinnosti voči žalovanému v celom rozsahu, alternatívne, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

28. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný písomným podaním z 12. mája 2023 (č. l. 561-562 spisu), v ktorom, považujúc napadnutý rozsudok za vecne správny, stotožňujúc sa s dôvodmi v ňom uvedenými, navrhol dovolanie žalobcu pre jeho neprípustnosť odmietnuť, resp. ako nedôvodné zamietnuť. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu. Písomné vyjadrenie žalovaného zaslal súd prvej inštancie postupom podľa § 436 ods. 4 CSP žalobcovi, ktorého ďalšie vyjadrenia v spore nenasledovali.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátskou kanceláriou v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu je potrebné odmietnuť. V nasledujúcich bodoch dovolací súd uvádza stručné odôvodnenie svojho rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP):

30. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

31. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Zo zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP, a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

32. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a) až f) predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 CSP).

33. Naproti tomu dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu,

ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1, 2 CSP).

34. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný [§ 439 CSP, okrem prípadov uvedených v písm. a) až c) citovaného ustanovenia]. Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. c), resp. písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku uvedenej viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/59/2017 z 8. júna 2017). V tu posudzovanej veci žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolať“) v dovolaní argumentuje prípustnosťou dovolania podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

35. Venujúc sa dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dovolací súd zdôrazňuje, že pre naplnenie citovaného ustanovenia je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú 1) nesprávny procesný postup súdu (pod ktorým je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým sa strane znemožnila realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konkrétnom konaní), 2) tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, súčasne 3) intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

36. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Podľa § 420 písm. f) CSP je kľúčovým pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) pojem „právo na spravodlivý proces“ so všetkými jeho obsahovými atribútmi a garanciami v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu. Všeobecné súdy teda pri výklade a aplikácii aj procesných právnych noriem musia uprednostniť vždy ten z rôznych do úvahy prichádzajúcich výkladov, ktorý je priaznivejší, ústretovejší a zabezpečujúci plnohodnotnejšiu realizáciu práv pre stranu sporu. Jednotlivec sa totiž obracia na súd s požiadavkou o poskytnutie súdnej ochrany jeho ohrozenému alebo porušenému právu s dôverou, že táto ochrana bude poskytnutá spravodlivo a v súlade s právnym poriadkom vrátane európskej úrovne štandardov ochrany ľudských práv (II. ÚS 419/2021). Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP v zmysle vyššie uvedenej aktuálnej judikatúry ústavného súdu možno rozumieť faktickú činnosť alebo nečinnosť súdu, procedúru prejednanie veci (to, ako súd viedol spor), znemožňujúcu strane sporu plnohodnotnú realizáciu jej procesných oprávnení, mariacu možnosť jej aktívnej účasti na konaní, ale aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť, nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany. Nemožno totiž

oddeľovať procesný postup súdu a rozhodnutie, ktoré je jeho sumárom a výsledkom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021).

37. Dôvodiac prípušnosťou dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, žalobca konajúcim súdom vytkol, že porušili kasačnú viazanosť rozhodnutím dovolacieho súdu, keď nerešpektovali ním vyslovený právny názor v jeho zrušujúcom rozhodnutí, čím mu odňali právo na spravodlivý proces. Tvrdí ďalej, že nevysvetlili dôvody zamietnutia žaloby pre nedostatok jeho aktívnej vecnej legitimácie, súčasne že bezdôvodne nekonal o jeho opakovanom návrhu na zmenu strany sporu. Namietol zároveň nezákonnosť a nepreskúmateľnosť uznesenia prvoinštančného súdu z 18. septembra 2020 tvrdiac, že sa súd nevyjadril k dôvodom nevyhovenia jeho návrhu na zmenu strany sporu.

38. Kasačná viazanosť súdov nižších inšancií právnym názorom vysloveným dovolacím súdom vyplýva z ustanovenia § 455 CSP, podľa ktorého ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inšancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu. Viazanosť súdu nižšieho stupňa právnym názorom súdu vyššieho stupňa je vykonaním ústavného princípu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ktorého je integrálnou súčasťou. Nerešpektovanie právneho názoru dovolacieho súdu vyjadreného v zrušujúcom rozhodnutí je preto porušením tak ustanovenia § 455 CSP, ako aj základného práva účastníka konania na súdnu a inú právnu ochranu. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že ani viazanosť súdov nižších inšancií právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v jeho kasačnom rozhodnutí nie je absolútna; v určitých prípadoch sa viazanosť právnym názorom neuplatní. K vymedzeniu týchto výnimočných prípadov, explicitne v zákone neuvedených, dospela postupným dlhoročným vývojom aplikačná prax a právna teória. Ide najčastejšie o prípad zmeny v skutkových zisteniach, ktoré tvorili základ zrušujúceho aj zrušovaného rozhodnutia, alebo prípad zmeny právnej úpravy, ku ktorej došlo po zrušovanom rozhodnutí, ale pred opätovným rozhodnutím odvolacieho súdu. Nie je tiež vylúčené, že odvolací súd rozhodne inak aj z dôvodu zásadného judikátorného posunu (napríklad reflektujúc niektoré rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, alebo Európskeho súdu pre ľudské práva alebo ústavného súdu alebo najvyššieho súdu) v otázke, ktorá v čase rozhodovania dovolacieho súdu nebola celkom uspokojivo vyriešená.

39. V posudzovanej veci najvyšší súd uznesením sp. zn. 4Obdo/33/2017 z 29. novembra 2018 (č. l. 366 - 374 spisu), ktorým dovolateľ v dovolaní dôvodí, zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/85/2016-293 z 31. januára 2017, napadnutý dovolaním žalovaného, súčasne zrušil aj rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 15Cb/89/2009-248 z 5. februára 2016 o uložení povinnosti žalovanému (v znení vo výroku označeného rozsudku) a vec vrátil súdu prvej inšancie na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia označených rozhodnutí bolo, že konajúce súdy zaťažili svoje konanie procesnou vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP. Uvedenú procesnú vadu najvyšší súd vzhľadom na okolnosti, že súd prvej inšancie vyhovel žalobe bez toho, aby sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal s podstatnými námietkami žalovaného a rozpornými tvrdeniami účastníkov o predmete a čase plnenia z Kúpnej zmluvy č. LM-1/2009 z 9. januára 2009 a jej Doplnkov č. 2 a 4; najvyšší súd súdu prvoinštančného vytkol, že iba stručne konštatoval povinnosť žalovaného plniť žalobcovi na základe kúpnej zmluvy bez toho, aby sa venoval otázkam týkajúcim sa množstva, druhu, času plnenia ani namietanej neplatnosti Doplnku č. 4, pričom uvedený nedostatok neodstránil ani súd odvolací. Ďalší nedostatok najvyšší súd vzhľadom na dovolacej námietke žalovaného o nevysporiadaní sa so zmenou žalobného návrhu, prednesenou žalobcom na pojednávaní súdu prvej inšancie dňa 5. februára 2016, napokon v nevysporiadaní sa s námietkou žalovaného spočívajúcou v tvrdení o neurčitosti, nejasnosti a materiálnej nevykonateľnosti prvoinštančného rozsudku v jeho prvom a druhom výroku o uložení povinnosti žalovanému. Odvolaciemu súdu vytkol nedostatočné odôvodnenie namietaného procesného postupu súdu prvej inšancie, ako aj rozdielne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvej inšancie oproti ústnemu odôvodneniu po vyhlásení rozsudku. Vzhľadom na všetky, podrobne opísané dôvody zrušenia rozhodnutí obidvoch konajúcich súdov, najvyšší súd neskúmal ďalšie námietky žalovaného hmotnoprávneho charakteru s odôvodnením, že zrušením prvoinštančného rozsudku sa

konanie vrátilo do štádia, kedy súd bude žalobu žalobcu opäť vecne prejednávať.

40. Z vyššie uvedeného má dovolací súd za zrejmé, že najvyšší súd sa vo svojom zrušujúcom uznesení z 29. novembra 2018, otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nevenoval a vo vzťahu k tejto okolnosti ani nevyslovoval žiadny právny názor. Naopak vyslovil, že neskúmal hmotnoprávne námietky žalovaného (z vyššie uvedeného dôvodu), ktoré, vyplývajú z obsahu dovolania žalovaného na č. I. 304 - 315 spisu, sa (okrem iného) týkali aj otázky posudzovania vecnej legitímácie účastníkov konania. Dovolací súd má preto za nepochybné, že v danej veci nevznikla povinnosť súdov nižších inštancií rešpektovať záväzný právny názor najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, ktorý k predmetnej otázke nevyslovil, keďže sa jej skúmaniu ani nevenoval.

41. Dovolateľ v ďalšej časti dovolania súdu prvej inštancie vytkol, že nevysvetlil, resp. nekonkretizoval dôvod svojho rozhodnutia; tvrdí, že žalobu zamietol bez akéhokoľvek predbežného preskúmania celej kúpnej zmluvy a že jeho nárok bezdôvodne a neodôvodnene zamietol len na základe jedného jej ustanovenia, ktoré pochybenie podľa žalobcu nenapravil ani súd odvolací.

42. Dovolací súd vo vzťahu k uvedenej námietke žalobcu, spočívajúcej podľa jej obsahu v tvrdení o nedostatočnom odôvodnení súdneho rozhodnutia/súdnych rozhodnutí, primárne konštatuje, že súčasťou práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), je nesporne právo účastníka (sporovej strany) na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to také, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu [viď. sp. zn. II. ÚS 383/06]. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP, pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní podľa § 378 ods. 1 CSP.

43. Dovolací súd po preskúmaní dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že tieto rozhodnutia vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí spĺňajú, pričom obe tieto rozhodnutia nemožno vnímať izolovane. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku, poukázaním na priebeh konania do vyhlásenia rozsudku, konštatoval dôvod zamietnutia podanej žaloby spočívajúci v nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vyplývajúci z tej okolnosti, že počas súdneho konania došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom sporu. Z obsahu kúpnej zmluvy mal súd za preukázané, že zmluvné strany sa dohodli na zákaze postúpenia pohľadávky bez predchádzajúceho písomného súhlasu druhej strany. Z dôvodu, že žalobca v konaní nepreukázal súhlas žalovaného s postúpením pohľadávky, konštatoval uzavretie zmlúv o postúpení pohľadávky v rozpore s dohodou podľa § 525 ods. 2 OZ, ktorá okolnosť mala za následok absolútnu neplatnosť právnych úkonov podľa § 39 OZ. Prvoinstančný súd poukázal na skutočnosť, že nedostatok aktívnej vecnej legitímácie v konaní žalovaný namietol, preto sa ňou musel zaoberať, zároveň, že pre uvedený záver sa ostatnými námietkami sporových strán nezaoberal a neskúmal ich, keďže pre rozhodnutie vo veci bola relevantná otázka posúdenia vecnej legitímácie žalobcu.

44. Vo vzťahu k námietke o nedostatku vecnej legitímácie sporovej strany vo všeobecnosti dovolací súd dodáva, že aktívna vecná legitímácia sa posudzuje až k momentu rozhodnutia súdu a táto zásada je v súlade s ustálenou aplikačnou praxou všeobecných súdov Slovenskej republiky. Záver o nedostatku aktívnej, či pasívnej legitímácie, môže súd vyvodiť aj bez konkrétnej námietky strany sporu o nedostatku vecnej legitímácie, a to z výsledkov dokazovania. Preto, pokiaľ by aj žalovaný námietku o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní nevzniesol, aj v tom prípade by sa súd touto otázkou zaoberal a nebol by jeho postup ani v rozpore s ustanovením § 153 ods. 1 CSP, podľa ktorého strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas.

45. Dovolací súd má za to, že preskúmateľným spôsobom je zdôvodnený aj dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, nakoľko dostatočne jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré sa s rozsudkom súdu prvej inštancie stotožnil, majúci postup prvoinstančného súdu za súladný aj so zásadou

hospodárnosti konania zakotvenou v Čl. 17 CSP. Dovolací súd zdôrazňuje, že hoci odvolací súd mohol uplatniť postup vyplývajúci z ustanovenia § 387 ods. 2 CSP (podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody), svoje rozhodnutie, potvrdzujúce rozsudok prvoinštančného súdu, riadne zdôvodnil, konštatujúc, že zmluvy o postúpení pohľadávky uzavreté medzi BOMAR SLOVAKIA, s.r.o. a R. O. a následne medzi R. O. a BOGYA, s.r.o. sú podľa § 39 OZ absolútne neplatné pre rozpor s ustanovením § 525 ods. 2 OZ, v dôsledku čoho žalobca v konaní nemá aktívnu vecnú legitimáciu, pretože mu nepatrí hmotnoprávne právo. Rovnako sa vysporiadal aj s odvolacími námietkami žalobcu, vrátane vysvetlenia dôvodu, pre ktorý odvolací súd uznesením č. k. 3Cob/89/2020-477 z 18. septembra 2020 nevyhovel návrhu na zmenu žalobcu podľa § 80 CSP a pre ktorý nerozhodoval o opakovanom návrhu žalobcu na zmenu strany sporu (body 14. až 14.2. napadnutého rozsudku). V neposlednom rade odvolací súd vysvetlil (podľa dovolacieho súdu podstatnú okolnosť), že nedošlo k porušeniu procesných predpisov, keď súd prvej inštancie na základe návrhu žalobcu zmenu jeho osoby uznesením z 24. júna 2013 (t. j. v čase, kedy súd disponoval kúpnu zmluvou) pripustil a následne žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu zamietol. Zdôraznil totiž, že predpokladom vyhovenia návrhu podľa § 80 CSP sú preukázané formálne podmienky (existencia právnej skutočnosti, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv, ďalej návrh žalobcu a súhlas toho, kto má na miesto žalobcu do konania vstúpiť). Naproti tomu, tým, či tvrdené právo existuje a či na nového žalobcu skutočne aj prešlo, sa súd zaoberá až v rozhodnutí vo veci samej, nie pri skúmaní procesného nástupníctva.

46. Vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí dovolací súd popri vyššie uvedenom zdôrazňuje, že konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011), preto odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a dovolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj súdu dovolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania. Dovolací súd napokon, súladne s judikatúrou ústavného súdu pripomína, že iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej nedôvodnosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu/súdov (napr. I. ÚS 188/06).

47. Pokiaľ ide o podmienku prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, je nevyhnutné aj posúdenie miery, do akej došlo postupom súdu k porušeniu práva strany na spravodlivý proces. Podmienka prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je totiž splnená, ak právo strany na spravodlivý proces bolo porušené len v časti konania, resp. do takej miery, že strana mohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania podaním odvolania. V prejednávanom prípade žalobcovi obrana jeho práv a oprávnených záujmov v rámci dovolacieho konania (ale aj prvoinštančného konania) bezpochyby umožnená bola a s jeho odvolacími námietkami sa odvolací súd riadne vysporiadal.

48. Vo vzťahu k procesnej vade konania v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ odvolaciemu súdu (rovnako aj súdu prvej inštancie) vytkol aj proces dokazovania tvrdiac, že „Súd prvej inštancie...nesprávne k vykonaným dôkazom pristúpil,...hodnotenie týchto dôkazov, na ktorých založil svoje rozhodnutie, nebolo v Rozsudku bližšie konkretizované ani inak vysvetlené...“.

49. Dovolací súd k procesu dokazovania vo všeobecnosti uvádza, že zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, ktorá znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiaci úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku. K posudzovaniu a hodnoteniu procesu dokazovania musia súdy vyššej inštancie v konaniach o opravných prostriedkoch pristupovať individuálne. Ak by sa všeobecný súd v procese dokazovania v sporovom konaní dopustil takej chyby, ktorej následkom by bol výsledok konania (rozhodnutie vo veci samej) poznačený porušením niektorej z

inštitucionálnych požiadaviek práva na spravodlivé prejednanie vecí, je povinnosťou dovolacieho súdu takúto chybu konania preskúmať na podklade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP (viď napr. II ÚS 395/2024). Civilný sporový poriadok v § 132 ods. 1 ukladá sporovej strane povinnosť označiť dôkazy na preukázanie rozhodujúcich skutočností. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je však už vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Ak aj súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, alebo vykoná iné dôkazy ako navrhli strany, následkom uvedeného môže byť len neúplnosť skutkových zistení (vedúca k vydaniu nesprávneho rozhodnutia). Uvedené preto nezakladá vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať, čo však dovolateľ v tomto prípade nenamietal. Sumarizujúc uvedené, je povinnosťou súdu nechať sporovým stranám priestor na prednes svojich návrhov a dôkazných prostriedkov, nie je však už jeho povinnosťou všetky aj vykonať. Ak však súd niektorý z navrhnutých dôkazov nevykoná, má zdôvodniť prečo dôkaz nevykoná, napr. nadbytočnosť dôkazu, nedostatok relevantnosti dôkazu, či výpovednej hodnoty dôkazu a napokon aj oneskorený návrh na vykonanie dôkazu alebo oneskorené predloženie dôkazu, t. j. po sudcovskej, či zákonnej koncentrácii konania.

50. Po oboznámení sa s obsahom namietaných rozsudkov má dovolací súd za to, že dokazovanie v posudzovanej veci bolo vykonané v súlade s ustanoveniami § 132 ods. 1, § 185 ods. 1 a § 191 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 378 ods. 1 CSP [podľa ktorého na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie (a teda aj označené ustanovenia)]. Vo vzťahu k otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súdy vychádzali prioritne z obsahu kúpnej zmluvy a zmlúv o postúpení pohľadávky a ďalších listinných dôkazov a výsluchu sporových strán, ktoré dokazovanie súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 28. januára 2020 (t. j. po zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu) riadne zaprotokoloval a na ktorom súd sporové strany oboznámil s predbežným právnym posúdením veci podľa § 181 ods. 2 CSP (zápisnica na č. l. 426 a nasl. spisu). Dovolací súd opakovane poukazuje na dostatočne zrozumiteľné zdôvodnenia rozsudkov konajúcich súdov, z ktorých vyplývajú skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie žalobu zamietol, resp. na základe ktorých odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil. Na tomto mieste dovolací súd za nedôvodnú vzhliadol aj námietku dovolateľa o nepredvídateľnosti súdneho rozhodnutia z dôvodu, že podľa jeho tvrdenia mu nebola dostatočne komunikovaná zmena právneho posúdenia v otázke vecnej legitímácie; nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd prvej inštancie konštatoval na vyššie označenom pojednávaní, na ktorom bol prítomný právny zástupca žalobcu, žalovaný i právny zástupca žalovaného.

51. K časti dovolania žalobcu, v ktorej svojimi námietkami zachádza do prehodnocovania vykonaných dôkazov a vyhodnocovania skutkových okolností, ku ktorým dospeli konajúce súdy a z posúdenia ktorých vychádzali pri právnom hodnotení vecí, dovolací súd zdôrazňuje ustanovenie § 442 CSP, podľa ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav vecí zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného súdu a dovolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd. Jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní

skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania. V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd však existenciu takýchto pochybení ako závažných deficitov v dokazovaní v prejednávanej veci nezistil.

52. Dovolací súd zdôrazňuje, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

53. Sumarizujúc vyššie uvedené, dovolací súd vo vzťahu k namietnutej procesnej vade konania podľa § 420 písm. f) CSP (ku ktorej malo dôjsť nedostatočným odôvodnením súdnych rozhodnutí a nesprávne vykonaným dokazovaním) dovolací súd konštatuje, že nezistil žiadnu, tzv. vadu zmätočnosti (závažné procesné pochybenie odvolacieho súdu, ani súdu prvoinštancného) spočívajúcu v tom, že by svojim nesprávnym procesným postupom znemožnili dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP alebo práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. V preskúmvanej veci tak podmienka prípustnosti dovolania v § 420 písm. f) CSP splnená nebola, čo zakladá dôvod na odmietnutie dovolania v zmysle ustanovenia § 447 písm. c) CSP.

54. Dovolací súd pre úplnosť uvádza, že k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces nedošlo už „len“ z toho dôvodu, že žalobca (i keď v dôsledku nevyhovenia jeho návrhu na zmenu strany sporu) naďalej ostal účastníkom (sporovou stranou) konania, a teda ujmu na svojich právach neutrpel, nakoľko mohol naďalej v konaní svoje práva uplatňovať. Dôvodom jeho neúspechu bol nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie, keď nepreukázal súhlas žalovaného s postúpením pohľadávky (nedostatok vytknutý a zdôvodnený súdom prvej inštancie v bode 23. jeho rozsudku).

55. Dovolateľ v dovolaní dôvodí aj dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, vo vzťahu ku ktorému namietol postup odvolacieho súdu spočívajúci v nevyhovení jeho návrhu na zmenu žalobcu podľa § 80 CSP.

56. Dovolací súd predovšetkým opakovane zdôrazňuje, že úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti (viď bod 31. tohto uznesenia). Na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP, súčasne, aby dovolanie bolo podané osobou, ktorá je na jeho podanie oprávnená (§ 424 CSP) a aby bolo podané v lehote podľa § 427 CSP.

57. Podľa § 427 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

58. Uznesenie odvolacieho súdu č. k. 3Cob/89/2020-477 z 18. septembra 2020, ktorým dovolací súd nevyhovел návrhu žalobcu, aby z konania na strane žalobcu vystúpila spoločnosť BOGYA, s. r. o. a na jej miesto vstúpila spoločnosť BOMAR SLOVAKIA, s. r. o. „v konkurze“, a ktorého vyplývajúci právny

názor odvolacieho súdu dovolateľ spochybňuje, považuje ho za vágny a arbitrárny, bolo žalobcovi doručené cestou jeho právneho zástupcu 12. októbra 2020 a správkyni konkurznej podstaty spoločnosti BOMAR SLOVAKIA, s. r. o. „v konkurze“, bolo doručené 6. októbra 2020. Bez ohľadu na posúdenie ďalších podmienok prípustnosti dovolania proti označenému uzneseniu, lehota na podanie dovolania bezpochyby uplynula a nemožno ju suplovať podaním dovolania proti rozhodnutiu vo veci samej. Pre úplnosť dovolací súd upriamuje pozornosť dovolateľa na skutočnosť, že podľa § 420 CSP, je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa dovolanie končí; naproti tomu prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. CSP je postavená na kritériu zásadnej právnej významnosti napadnutého rozhodnutia.

59. Hoci posudzovanie preskúmateľnosti uznesenia odvolacieho súdu č. k. 3Cob/89/2020-477 z 18. septembra 2020, v tomto štádiu konania dovolaciemu súdu neprináleží, dovolací súd vo vzťahu k námietke dovolateľa, že „...v rámci odôvodnenia sa odvolací súd preskúmateľne nevyjadril, prečo návrhu nevyhovel“, uvádza, že odvolací súd v odôvodnení svojho nevyhovujúceho uznesenia zrozumiteľne vysvetlil dôvod, pre ktorý návrhu vyhovieť nebolo možné (viď body 2., 3., 7. predmetného uznesenia) a stručne tento dôvod odvolací súd opakovane skonštatoval aj v bode 14.1. dovolaním napadnutého rozsudku. Námietku o nepreskúmateľnosti uznesenia o nevyhovení návrhu na zmenu strany sporu na strane žalobcu, považuje preto dovolací súd za nedôvodnú a rovnako sa nestotožňuje ani s ďalšou námietkou dovolateľa spočívajúcou v tvrdení o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP z dôvodu, že odvolací súd nekonal o opakovanom návrhu žalobcu na zmenu strany sporu; vo vzťahu k uvedenému dovolací súd poukazuje na bod 14.2. napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd vysvetlil dôvod, pre ktorý o opakovanom návrhu nerozhodoval. Rovnako „len“ pre úplnosť dovolací súd k rozhodnutiu sp. zn. 4Cdo/195/2015, ktorým dovolateľ v dovolaní dôvodí, uvádza, že najvyšší súd v označenom uznesení konštatoval správnosť záveru odvolacieho súdu o tom, že dohoda o urovnaní nie je dostatočným podkladom pre záver o splnení podmienky pre vyhovenie návrhu na zmenu žalobcu podľa ustanovenia § 92 ods. 2, 3 OSP, pretože bez ďalšej právnej skutočnosti dohoda o urovnaní nie je spôsobilá mať za následok prevod práv, ktoré sú predmetom konania (v tam posudzovanom prípade - pozn. dovolacieho súdu). Vzhľadom na uvedené, tento záver podporne potvrdzuje správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v tu posudzovanej veci o nevyhovení návrhu žalobcu na zmenu strany sporu na podklade ním predloženej dohody o urovnaní (i pri zmene procesného predpisu je uvedené rozhodnutie aplikovateľné).

60. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, keďže prípustnosť dovolania žalobcu nie je daná podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP a ani podľa § 421 ods. 1, dovolací súd dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP odmietol bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

61. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd priznal voči žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

62. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.